

Vi har i Dag faaet vor første kvindelige Overlærer, idet Lærerinde Pauline Bjørnstad er udnævnt til Leder af Tøien Folkeskole i Kristiania.

7. Juni 1913. Sofie Voss.

Paa Vej til Kongres.

—o—

Østersøen vilde det anderledes.

Vi troede, at vi kunde rejse direkte igennem fra København til Wien den 10. Juni, og dette Brev skulde altsaa have fortalt om den For-Kongres. som skulde holdes der den 11. og 12. Juni; men Østersøen vilde det anderledes.

Den pustede sig op og spillede Boldt med »Ørnen« og dens Indhold paa en Maade, der var generende navnlig for den levende Fragt.

Det var tre sølle Riddere, der Tirsdag Morgen enedes om at opsætte Afrejsen til Onsdag. — Vi kunde altsaa først holde vort Indtog i Wien den 12. om Eftermiddagen efter en fortryllende Rejse gennem herlige Bjergerne. — Vi gik saaledes glip af en efter Sigende meget stemningsfuld Modtagelsesfest, og en Vogntur gennem Wien (i øsende Regn dog), og begyndte først paa Programmet ved et offentligt Møde i Aftes.

Frau von Fürst — typisk Wienerinde — aabnede Mødet og byder de 1500 Tilhørere Velkommen, hvorefter hun med Forsamlingens Tilslutning beklager, at Østrig endnu er underlagt den berømte § 30, der forbyder politisk Foreningsdannelse og altsaa ogsaa hindrer Kvinderne i at danne en Kvindevalgretsforening.

Alliancens Vice-Præsident, *Annie Furuhjelm* overtager derefter Lederhvervet. Allerførst faar *Milliecent Fawcett* fra det stormfulde England Ordet og holder en meget smukt bygget Agitationstale. Hun omtaler Stemmerets-Forholdene i saa godt som alle Lande med Undtagelse af — England. De der havde ventet at høre de berygtede Suffragetter enten dadlet eller rost, blev altsaa skuffede. — Blandt Talerne var iøvrigt Fru Keilhau fra Norge, Dr. Alletta Jacobs fra Holland, Dr. Mansfeldt, ogsaa fra Holland og Formand for den hollandske Mands-Liga for Kvinders Valg-

ret, — endvidere den af Finlands Regering officielt udsendte Repræsentant, og sidst men ikke mindst: den amerikanske Kvinde-Præst, Dr. Rev. Anna Shaw, hvis direkte Henvendelse om Støtte og Forstaaelse til de tilstødeværende Mænd, aabenbart gjorde et vist Indtryk.

Med Mødet i Aftes var Wiener-Kongressen forbi, og vi begyndte idag Kl. 8 Morgen paa Indledningen til Budapester-Kongressen. — Vi befinder os — ca. 500 Mennesker — i Øjeblikket ombord paa det velindrettede moderne Dampskib »Wien«, og sejler ned ad den berømte Donau for i Aften ved 8—9 Tiden at naa Budapest. —

»Blaa« er Donau i hvert Fald ikke, (dens Farve minder om Vandet i en grumset Lergrav), — »skøn« kan man altsaa heller ikke kalde selve Floden, men dens Omgivelser derimod er vidunderlige i al deres Afveksling. — For et Øjeblik siden kunde man gerne have troet, at man sejlede paa Himmelbjerg-Søen — saa dansk var Landskabet. — Vi er netop passeret over Grænsen mellem Ungarn og Østrig, og stolte utilnærmelige Bjerge møder vore beundrende Blikke. — Jeg sidder ved et af de store Vinduer i Rygesalonen, der er forbeholdt »Members of the press«. —

»Nu er vi i Ungarn,« bemærker en ung Ungarerinde ved Siden af mig.

»Ja, nu er vi i Ungarn,« gentager en østrigsk Officer med et spydigt Buk og Smil. —

Naa, men Pladsen i »Kvinden og Samfundet« tillader ikke at man breder sig i Rejse- og andre Beskrivelser, — det maa vente til vi bliver et Dagblad, — lad os da hellere beskæftige os lidt med Rejse-selskabet, der naturligvis hovedsageligt bestaar af Kvindevalgretskvinder fra alle Lande.

Særlig omsværmet er Fru Qvam og Frk. Borchsenius fra Norge. — Hun har netop faaet Meddelelse om, at den sidste Skranke i Norge er faldet, og at den begrænsede Kvindevalgret, som Norges Kvinder hidtil har haft, har veget Pladsen for Valgret aldeles paa samme Betingelser som Mænd.

Her er ogsaa et Par grumme indtagende Suffragetter. — En af dem har siddet fængslet 5 Gange sammen med den *Emily Willing Davidson*, der i Protest mod engelske Kvinders Retsløshed fornylig kastede sig mod Kongens Vædde-

løbshest og netop i disse Dage er død. — Hun begravdes i Morges, og der er planlagt en Minde-Gudstjeneste for hende i Budapest, men ikke under Kongressens Stempel, — idet denne i Følge sine Love maa holde sig klar af enhver Art af Anerkendelse eller Fordømmelse af de enkelte Landes Fremgangsmaader, og man frygter — og med Rette, at man vilde tilskrive Kongressen millitante Sympatier, hvis den tog Initiativet til denne Gudstjeneste. — Altsaa, ganske privat mødes alle vi, der uden at underskrive Sufragetternes Methode, dog imponeres og gribes af deres Kærlighed til Sagen og deres Foragt for Døden. — Det er sandt, som en af Talerne ved D. K.s Møde paa Hammershus d. 8. Juni sagde: »Det er stort, at ville dø for en retfærdig Sag.« —

Ligeoverfor mig sidder to unge Ungarerinde og to unge ungarske Mænd. Det er en Del af Indkvarteringskommiteerne, der har faaet Lov at holde Møde i Presseværelset, — der er nemlig ingen af os andre, der forstaar deres Sprog, — saa de forstyrrer ikke. — De har forhørt os alle og ved nu paa en Prik, hvor hver enkelt skal hen, og de anstrænger sig hæderligt for ogsaa at lære andre at udtale Navnene. En af dem er en ung Dr. phil., som forsikrer, at en halv Times Undervisning vil gøre Underværker, men hun overbeviser mig ikke. — 2400 er der anmeldt som Deltagere i Kongressen, saa Apparatet er jo stort; men Kræfterne gør ogsaa Indtryk af at være de bedste.

Kl. er 8. — Vi sejler ind under en af disse vidunderlige Broer, som er saa hyppige paa denne Tur, — Budapest ligger paa begge Sider af Donau, bygget paa Bjergskrænter. — Tusinder af Lys glimter imod os. I ensom mørk Majestæt tegner Parlamentsbygningen — efter Sigende den skønneste i Verden — sig mod Aftenhimmelen. Det er altsaa til denne Borg den forestaaende internationale Kvindevalgretskongress skal hjælpe til at skaffe det gamle frihedselskende Ungarns Kvinder Adgang. — Maatte den faa Held til det. —

13de Juni.

Th. D.

